

2615

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESBOK

A: d
1

Trollnisse . Trollkäring.

Trollnisse.

Man talade om Trollnisse, som bodde på ett torp i Fredriksdal: man förlade en gång hans bössa.

Från Algås vid Borgasjön berättas följande. om en trollkäring. Då hon in orten ss. känd för bekantskap med trolldom dömdes till att brännas på bål av en häradshövding Stedt, och sedan fick se honom, sade hon: "Ja sa ge dej ett märke för all din tid." Efter detta fick han värk i låret och haltade sedan hela livstiden.

Trollkäring.

LUNDS UNIVERSITETS
FÖR HANDELSARKIV

Aie 2

2615

Skågsrådet.

Skogsrån

Skogsrån sades byka, då vattenånga varma som-
markvällar steg upp från vattensjuka trakter: "Nu
byker ho igen".

*Småland
Västman
Abnösabäcken*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

*Yng. H. Hartman
Per. Canberg
Född 1875 i Abnösabäcken
2615*

A. F. 3

Brunnsgubben.

Brunnsgubben

Barnen skulle ej se ner i brunnen, ty där bodde brunnsgubben, som kunde ta dem.

2615

Tomten.

Tomten.

Då fodret tog slut för fort gick talesättet om tomten, som drog strå till någon granne, eller om den som länge "hade något att vara med", att han hade en tomte, som drog till sig.

Småland

Västra kd.

Almesåkra m.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2615

A:n 5
N:a

Glosen.

Glosen.

Gröt av korngryn ställdes julnatten i köket, ty då kom glosen "å grymta opp o ner på gatan", hämtade gröttråget och satte sig "skriffle" på ladugårdstaket förtärde sin mat och satte tillbaka tråget. Beskrives av sagesmannen ss. "en liten människotyp".

2615

Djursjukdomar.

Medel mot djur-
sjukdomar.

Man "gne ell" och botade med kolen djurens
sjukdomar.

2615

Tatare.

Sagesmannen berättade om, hur man förr trodde på tatare. Ett undanväg utgjorde en hustru i Hult i denna sak. En gång kom ett tatarfölje dit. Gumman råkade i dispyt med en av tatarkäringarna, vilken skällde, förbannade och läste trollformler, men då tog bondhustrun ett trä ur spisen (voro 6 kvarter långa) och körde upp det under kjolen på karingen, som fick bråttom. "Då skulle dä vatt fint å hatt e kamera".

Tatare.

2615

Dödsfall.

Vid dödsfall eldades åtta dagar i spisen oavbruttet dag och natt - dödsdagen inberäknad - för att ej den Onde skulle ta den dödes själ. Så berättas, hur ansträngd en bonde gav sig ut för att vara efter en dylik vaka vid elden. Berättelsen hänfördes till Älskebo (Almesåkra sn.)

Dödsfall

Eld 8 dagar.

2615

Förtrolla bössor.

Förtrolla bössor.

Då ett skott hördes ute på markerna, skulle man för att förtrolla skyttens bössa förfara på följande sätt.

En ung vidja av något träd eller buske vreds (man "vejde") nertill, och man slog sedan en knut och en trollformel av exempelvis denna lydelse uttalades: "Så länge den knuten sitter, ska du ej kunna skjuta något djur med den bössan".

2615

Nystan kastades efter dem som gingo på fiske,
för att de skulle få mycken fisk.

För att få
fiskelycka

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2615

Lis
P. 6
11

Orm och ugglan

Orm och ugglan

(skydd för kreat.

Orm fångades och stoppades i tröskeln för att
skydda djuren i en ladugård.

Ugglan hade samma uppgift.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lid
12

2615

Ben togs från kyrkogården och lades på
åkern, för att ej säden om vintern skulle gå ut.
Sades skrika : "Aj, aj."

Ben fr. kyrko-
gården: skydd f
grödan.